

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:

Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Joi'a și Duminec'a.

Prețulu abonamentulu:

pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:

la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:

un'a serie garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru făcarea publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrăm'tu.

Nr. 15.

Joi, 21 Februaru | 4 Martiu

1880.

Brasiovu 20 Februaru / 3 Martiu.

Tiarulu tuturor Russiloru și-a serbatu eri in
18 Februaru v. iubileulu aniversarei a 25-a dela
săa pe tron. Ce serbare trista pentr'unu
demnitoriu alu unui imperiu atātu de mare și pu-
terentiu! Alesandru II nu mai este sigur de
viat'a s'a nici in cerculu celor mai fideli supusi.
Candu acesti'a se apropia de densulu spre a-i aduce
măgele indatinat, monarchulu trebuie se trasare,
caci intre ei pôte se se afle vr'unulu care a as-
umut in hain'a s'a séu unu pumnalu veninosu, séu vr'o
canta arma, care astépta a fi indreptata asupra-i și,
candu a se asiedia pe tronulu părintiloru sei, Tia-
rulu trebuie se tremure, caci acestu tron ar' poté se
subminatu.

Ce bucuria mai pôte senti imperatulu Russiei,
candu totu ce léga pe unu stapanitoriu de tier'a și
supusii sei pare a fi sdruncinatu, candu incre-
dinta și iubirea reciproca este sugrumata de incer-
tățile temerarie ale partidei revoluționare și de
contra-mesurile cele mai severe și asupritóre ale
gubernulu rusu? In presér'a dilei destinata a fi
serbatóre a casei domnitóre și a poporulu s'a
proclamat dictatur'a lui Loris Melicov. Sub ase-
menea impregiurari triste poporulu rusu i este
imposibilu de a se apropiá de tron cu a-
măsi iubire și sinceritate ce s'a vediatu la po-
stole altoru tieri.

Cu tóte aceste diu'a de 19 Februaru va fi o
osemnata in istori'a poporulu russescu, caci
acést'a di se va datá o noua epoca pentu a-
stă imperatia mare. Póte că dictatur'a intro-
dusa in urm'a atentatulu din urma se aduca multe
reforma asupra Russiei, póte că ea va impededá
regressulu poporulu in mare gradu, unu lucru
care ni se pare mai pre susu de ori-ce indoiéla.
In adeca in curéndu voru trebui se invinga ideile
regressulu și ale libertatii și in Russi'a. Se a-
nuntia că Tiarulu a fostu hotaritu de a abdicá
de Tronu in favórea fiulu sei, a principelului mos-
covitoriu. Alesandru II se fi declarat cu lacrimi
la ochi, că desele atentate in contra persónei sale
nu facu se créda, că o mare parte a poporatiunei
este ostila și se fi rogatu pe Tiarevici cá se 'lu
scape de sarcin'a guvernarei incercandu a introduce
un nou sistemu. Consiliulu de statu inse se 'lu
conjuratu a nu face acestu pasu tocmai acuma,
caci s'ar crede că s'a retrasu de frie'a comitetulu
revoluționariu. „Se nimicimu mai antaiu pe Nihili-
stii și apoi se ne gandimu a introduce reforme.“
Acést'a pare a fi hotarirea ce au luat'o ocármuitorii
cánelu imperiu.

Intr'unu momentu candu Rusii gemu sub man'a
dictatorica a lui Loris-Melicov, care anuntia in
manifestulu sei, că va luá mesurile cele mai rigo-
roase pentu aperiarea ordinei, guvernulu din Peters-
burg pare a fi decisu a se impacá cu Polonii. O
anuntia interesanta si extraordinara acést'a!

Publicamu in cronic'a de adi teestulu unei a-
drese, pe care o deputatiune polóna a fostu insar-
nata a-o predá Tiarulu cu ocaziunea iubileulu
sei. Acést'a adresa e scurta, dér' contine multu,
și vorbesce de „desvoltarea nationala“ a Poloniloru
in regatul polónu. Cine mai cutezá pēna a-
veni inaintea Tiarulu cu asemeni dorintie?
Importanti'a adresei se măresce prin aceea, că dupa
ce se crede in generalu, ea s'a facutu cu con-
tinentulu guvernulu russescu, ba pôte chiaru la
dictatur'a lui propria.

Impacarea Russiei cu Polonii ar' fi unu faptu
cea mai mare gravitate politica. Déca i-ar'
cede a-o resolvá in modu multiamitoriu, cesti-
na polóna pôte deveni o arma puternica a Rus-
siiloru in contra Prussiei și Austriei, la dincontra ar'
veni fatala pentu dens'a in casulu unui resbelu
in Austro-Germani'a. Sentiulu de conservare pro-

pria nu consideratiuni de dreptate dietéza Russi-
loru acestu pasu.

In politica decudu interesele și asia impacarea
lesne se pôte realizá. Astfeliu secululu nostru
póte se véda inca restabilindu-se regatul polónu,
se-i véda pe Poloni in fruntea panslavismulu. O
asemenea solutiune pôte se fia inse fórte pericu-
lósá cu deosebire pentu monarchi'a austro-ungara.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Intre Austro-Ungari'a și Serbi'a
inca totu nu s'a potutu stabili o intielegere privi-
tória la incheierea unui tractatu de comerciú și
unei conventiuni de drumu de feru. Tóte incerca-
rile cabinetulu austro-ungaru de a pune la resonu
pe Serbi au remasu fara resultatu; nici tonulu des-
tulu de energicu, ba chiaru amenintatoriu alu no-
teloru, ce li se adressá dela Vien'a, n'a deconcer-
tatu pe Serbi, ei tienu mortisiu la pretensiunile
loru și documentéza unu curagiu, care pôte resulta
numai din convictiunea, că la spatele lor se afla
un poternicu protectoru. Diplomati'a russésca
continua intrigele sale orientale, prin care voiesce
a paralisá planurile austro-ungare și potemu dice,
că pēna acuma a manevratu cu succesu. Minis-
trulu-presiedinte Ristici a presentatu Scup-
cinei serbesci trei depesie privitória la cestiunea in-
cheierei unui tractatu comercialu și unei conven-
tiuni de drumu de feru cu Austro-Ungari'a. Din
aceste depesie, pe cari le publica „N. fr. Presse“,
resulta, că diferintiele principiare, ce domnescu in-
tre guvernulu austro-ungaru și serbescu, sunt des-
tulu de mari. Guvernulu serbescu cere mai an-
taiu incheierea unui tractatu de comerciú, pre candu
guvernulu austro-ungaru voiesce a incheiá mai an-
taiu conventiunea pentu călile ferate. D. Ristici
mai dorește inca, cá inainte de a se consultá a-
supra junctiuniloru austro-serbesci se se conchiame
conferenti'a între Austri'a, Serbi'a, Turci'a și Bul-
gari'a cu scopu de a stabili tóte junctiunile. Pro-
punerile aceste serbesci au fostu tóte respinse de
cátra guvernulu din Vien'a și asia cestiunea a re-
masu earasi pendentá.

Ministrulu de justitia Stolojanu a impartasitu
ca m e r e i r o m a n e, că ministrulu de finance
d. D. Stourdza si-a datu de missiunea, care
a si fostu primita. D. Dim. Stourdza, im-
preuna cu d. colonelu Dabija și d. Ionu Cal-
enderu sunt numiti de guvernulu comisari pen-
tru esecutarea art. 7 din conventiunea pentu res-
cumperarea călilor ferate. Ei voru representá
asiadér' la Berlin guvernulu romanu la operatiunile
de rescumperare. Portofoliulu financeloru s'a in-
credintiatu ad interim ministrulu-presiedinte Bra-
tianu. Se dice că in loculu d-lui Stourdza va
fi numitu ministru de finance d. Campineanu
sáu Costinescu.

Telegrame din Paris dela 15/27 Februaru a. c.
anuntia, că la Rheims s'a arestatu
un u o f i c e r u p r u s s i a n u, in momentulu
candu ridicá unu planu. Diariulu „La Patrie“
serie despre acést'a: „Oficerulu a fostu prinsu in
momentulu, candu voiea se fotografieze intaririile
fortaretiei. Sentinel'a fortulu Bossu l'a observatu,
și a gasitu la densulu unu aparatu fotograficu și
mai multe pose de diferite positiuni de prin pre-
giuru. Adusu fiindu in arestulu dela Vilme elu
s'a opusu de a 'si dá numele, séu vre-o alta infor-
matione. Numitulu oficeru vorbesce bine limb'a
francesa, este bine imbracatu, și i-a parutu bine,
candu s'a vediatu condusu prin orasiu între soldati
cu sabilile scóse, fiindu-cá multimea erá dispusa de
alu pedepsá puçinu.“

„In departamentele ostice ale Françiei domnesce
mare grije de unu nou resbelu. Se sustiene, că o-
ficerii, cari au luat parte la resbelulu din 1870
ar' fi scrisu cátra cáti-va din concetatiunii nostri,
că armat'a prussiana se pregatesce pentu unu nou

resbelu. Unulu din acesti corespondenti asigura, că
acuma se impartu charte între armata, dupa cari
Dijon ar' trebui se fia anecsatu de Germani'a.
Neliniatea s'a inmultitu și mai multu prin presen-
ti'a oficeriloru straini in partile de la Langres și
Dijon.

Scirile cele mai nóue sosite din Parisu
spunu, că Nihilistulu Hartmann nu
va fi estradatu, pentu că actele produse de amba-
sadorulu rusu nu sunt destulu de convingetóre.
De alta parte se asigura, că déca Russi'a va poté
aduce dovedi indestulitóre despre aceea, că Hart-
mann a luat parte la atentatulu din Moscva pro-
babilu că acest'a va fi estradatu. Scirea că princ.
Orlov ar' fi declaratú că in casu de neestradare va
parasi Parisulu nu se adeverece. O deputatiune
de Russi tineri s'a dasu la Gambetta spre
a 'lu rogá se intervina in favórea lui Hartmann.
Gambetta respunse că nu este informatu de ajunsu
asupra lucrulu, dér' asigura, că guvernulu nu va
aduce in nici unu casu vr'o scadere onórei Françiei. —
Radicalii sunt superati pe cabinetulu Freycinet din
causa că nu a refusatú directu estradarea și voiescu
selu interpeleze despre acést'a.

Faimós'a nihilista Viera Sassulici,
despre care de multu timpu nu s'a mai auditu alta
decátu, că traiesce in Elveti'a, a fostu prinsu, cumu
anuntia „Gazet'a de Petersburg“, in locuinti'a unei
prietine a ei din Petersburg. Politi'a elvetiana se
fi incunoscintiatu mai antaiu politi'a russésca des-
pre aceea, că Vera Sassulici a plecatu la Peters-
burg. Acést'a denuntiare, déca s'ar' adevér', nu
ar' face onóre politiei unui statu liberu republi-
canu, cá Elveti'a. Este cunoscuta, că sentinti'a
prima eliberatória pronuntiatu la timpulu seu in
processulu Sassulici a fostu cassata și s'a fostu or-
donatu o revisiune a processulu, care inse pēna
acuma nu s'a potutu face din cauza, că Viera Sa-
sulici o luase la senátós'a.

Eata susu memorat'a a d r e s a a P o l o n i -
l o r u c á t r a A l e s a n d r u I I :

„La treptele tronulu Teu venimu noi, Polonii
cari suntemu supusi sceptrulu Maj. Vóstre Impe-
riale, cu espressiunea fidelitatii nóstre, care se ba-
séza pe nestramutat'a respectare a acelu principi,
cari forméza temei'a tronulu și a societatii. Marea
serbatorire a dilei de astadi și firm'a hotarire de
a fi fideli casei domnitóre a Maj. Vóstre, ne incu-
ragiéza a aduce la treptele tronulu Teu rogatiunea
se binevoiesci, inalte stapáne, a uitá trecutulu și,
printr'o maritimósá restabilire a increderei, se ne
dai ocaziunea a consacrá fortiele nóstre pa c i n i -
c e i d e s v o l t a r i n a t i o n a l e s p r e b i -
n e l e r e g a t u l u i T e u, spre glori'a Ta și
spre prosperitatea comuna a imperiulu. Cu aceste
sintiemēte aducemu Maj. Vóstre, in diu'a a 25-a
a aniversarei, umitele nóstre felicitari, cu rugaci-
unea de a binevoi se le primesci.

Unu Ucasu imperatescu indreptatu cátra
senatulu dirigentu, fú publicatu Vine-
rea trecuta in Petersburg. Elu suna asia:

Avendu firm'a hotarire, de a pune capetu incercariloru
ce se repetiescu necontentitu de cátra nescu criminalisti
fara de lege, cu scopu de a sgudui ordinea de statu și so-
ciala a Russiei ordonamu: In Petersburg se
institue pentu aperiarea ordinei de
statu și sociale o comisiune esecu-
tiva, care este compusa din primulu siefu și
din membrii ce voru fi a se numi du-
pa socotinti'a (chibzuiéla) s'a. De primu-siefu este
numitu comitele Loris Melicov; numirea mem-
briloru se va face la propunerea s'a prin ordinu imperatescu.
Primulu-siefu are afara de acést'a dreptulu, a chiamá in co-
misiune tóte acele persóne, a carora presentia
o crede a fi folositóre.

Ucasulu dispune mai departe, spre a dá tuturoru ace-
loru autoritati, cari sunt chiamate a pazi ordinea, unu carac-
teru de unitate, cá primulu siefu alu comisiunei se i se

confere drepturile unui siefu superioru pentru Petersburg si giuru, mai incolo se i se dé dreptulu de a decide asupra tuturor processelor politice, ce se voru ivi atátu in capitala, câtu si in intregulu imperiu. Tóte autoritatile locale, guvernatorii generali si capitani orasieloru sunt subordinati primului siefu, tóte resorturile sunt obligate a-i dá deplinulu loru concursu. Primului siefu 'i stá liberu in generalu de a luá tóte mesurile, ce le va crede de folosu spre aperiarea ordinii in imperiu si dispositiunilor sale este a se dá o ascultare neconditiunata. Oficiulu guvernorului generalu actualu din Petersburg este desfiintiatu.

Cu privire la situatiunea din Petersburg, cetimu in „Resboiulu”, urmatórele :

Inca dela 5 ale curentei, generalulu Gurco, guvernatorulu Petersburgului, dorme regulatu in fiecare séra la palatul de érna; inse nu este nimenu cunoscutu in ce palatu, in ce casa séu camera anume se odihnesce Imperatulu in timpul noptiei. Gard'a palatului consista din 45 oficeri si 300 ómeni, impartiti in diferitele incáperi ale subteranei. Unu Imperatu fugaru in propriulu seu Imperiu! Ce esistentia démna de plansu!

Dér' Tiarulu áre si destule motive de a tiené sub celu mai mare secretu presentia s'a, de óre-ce se inmultiescu scirile cele mai ingrozítóre despre alte urziri ale nihilistiloru. Cu tóta paz'a palaturiloru atátu in afara, câtu si inlaintu, cu tóta politia si gendarmeria, care cutriera diu'a si nóptea tóte stradele, — imprastierea foiloru volante ale nihilistiloru nu incetáza nici in interiorulu palaturiloru imperatesci, nici pe strade.

La 8 ale curentei, s'a respanditu vorb'a, cá a fostu asasinatu agentulu politianescu Vasile Ostroff, care a contribuitu mai multu la cea din urma descoperire a tipografiei secrete. Acésta scire inse nu érá esacta; ea a provenitu numai dintr'unu avisu alu nihilistiloru, prin care s'a semnalatu asasinarea lui. — Dér' la 10 ale curentei scirea s'a adevéritu: numitulu agentu a fostu gasitu omoritu cu unu pumnalu si lénga cadavrulu lui s'a aflatu unu biletu, in care erau scrise aceste cuvinte: Astfelu de mórte voru avé toti spionii politiei tiraniloru. — In sér'a de 8 ale curentei, Imperatulu a gasitu in camer'a s'a de dormitu o scrisóre, in care i se dice, cá se nu crezá, cá in diu'a jubileului (19 ale curentei) va poté pune in capu corón'a de argintu*) si cá in sér'a dilei de jubileu are se vedea o iluminatiune, pe care n'a vediatu-o inca capital'a. In poporatiune domnesce o mare panica, temédu-se toti de incendiuri.

O multime de lume parascesce orasiulu, temédu-se de uneltirile noui ale nihilistiloru. Acestia previnu, prin afisie pe personalulu operii, d'a nu lua parte la serbarea jubileului, amenintiandu cá edificiulu operii va fi distrusu in ajunulu serbariloru. In cercurile guvernamentale circula scirea, cá Imperatulu Alecsandru 'si-a exprimat firm'a hotarire, de a depune corón'a la 19 ale curentei, predandu guvernulu mostenitorului tronului. In nóptea de 10 spre 11 ale curentei, au avutu earasí locu câte-va turburari si mai multe arestari. S'au gasitu din nou imprastiate pe strade o multime de proclamatii revolutionare, cari amenintia pe Imperatulu cu mórte sigura, déca la 19 ale curentei nu va dá deplina libertate séu nu va abdicá. Politia a arestatu mai multi ómeni, acusatii fiindu, cá au imprastiatu aceste proclamatii. — Intre acesti arestati se afla si mai multe femei, dintre cari doue sunt sociile unoru inalti functionari. Arestarea femeiloru, cari au ocárátu pe agentii politiei, incaerandu-se chiaru cu densii — a provocatu o turburare, la care au luat parte mai multi trecétori; si cu care ocazie unu sergentu a impuscatu pe o femeia cu revolverulu.

In sér'a de 10 ale curentei, s'a prinsu unu teneru sub podulu Dvorzovy, in momentul candu voia se gaurésca unu stelpu alu podului, pentru a viri in elu materii explosive. Pe drumu spre politia elu a incercatu de a se otravi; inse fú impiedicatu. Adusu fiindu inaintea capitanului orasiului, elu dise, cá se numesce Drug-svobody (Amiculu libertatiei), refusandu in modulu celu mai hotaritu d'a da ori-ce altu respnsu; si candu capitanulu orasiului 'i spuse, cá vá lasá se 'lu impusce, elu respunse miscatu: „Acést'a nu face nimicu; déca me impuscati, mai remanu n u m a i in Petersburg doue mii de persóne cu ideile si procederile mele, si unulu totu va isbuti.“

Din Maramuresiu.

Pre candu numerulu trecutulu alu fóiei nóstre se aflá deja sub pressa primiramu din orasiulu S i g e t u (Maramuresiu) urmatórea telegrama :

„Numirea domnului Kókényesdy de vicariu alu „Maramuresiului ar' periclitá interesele bisericesci „sociale ale Romaniloru diu tienutulu acest'a.“

*) La jubileulu de 25 ani este obiceiul d'a pune corón'a de argintu, la celu de 50 ani, corón'a de aur.

Acésta telegrama ne-au adresat'o mai multi locuitori romani din Sighetu in urm'a unei provocari a inteligentiei romane de acolo. Numele d-lui administratoru vicariulu Kókényesdy este cunoscutu cetitoriloru nostri, elu stá in strinsa legatura cu agitatiunile ultime ale clicei maghiaróne din Maramuresiu. Nu voimu se criticamu aci persón'a numitului Domnu, constatamu numai cá, dupa tóte informatiunile ce le avemu, d. Kókényesdy nu posedea acea incredere la Romanii din Maramuresiu, de care ar' avé neaperata lipsa unu preotu chiamatu a ocupá unu postu atátu de insemnatu, cá acel'a alu unui Vicariu episcopescu. Episcopulu Gherlei intr'unu momentu, candu se tractéza de ocuparea definitiva a acestui postu, trebuie se tiená contu de opiniunea publica, ce domnesce intre Romanii binesentitori din Maramuresiu, si cu deosebire se cumpanésca seriosu, déca candidatul respectivu posedea aptitudinea necesara, tari'a de caracteru si cunoscintiele, ce se ceru dela unu locuitoriu alu seu si déca inainte de tóte se bucura in adevéru de increderea generala.

Cu acést'a ocaziune ilustrulu Episcopu alu Gherlei póte documentá, cá-'i zace in adevéru la anima binele credintiosiloru sei romani, cari dorescu a avé in fruntea vicariatului loru unu barbatu, care se scia se-i conduca cu istetime si curagiu pe tóte cararile vietiei bisericesci si scolare devenindu astfelu unu scutu aperiatoriu alu mariloru interese de cultura nationala romana ale Maramuresieniloru. Cu parere de reu trebuie se-o spunemu, cá d. Kókényesdy prin atitudinea s'a siovaitóre antiromanésca si-a perdutu increderea la toti Romanii binesentitori maramuresiani. A numi sub impregiurarile actuale pe acestu preotu de Vicariu definitivu ar' insemná a declará resbelu intereselor adevérate bisericesci si scolare ale Romaniloru din Maramuresiu.

Legea silvanala ungrésca

si urmarile ei pentru proprietarii si prevaricantii de padure.

De candu cu introducerea dualismului si péna in timpul de faéia s'au croitu multe legi in parlamentulu centralu din Budapest'a, dér' nici un'a nu s'a tienutu si observatu cu atáta consciintia (?) si rigurositate, cum vedemu cá se procede relativu la legea de contributiune. Totu asia séu aprópe totu cu atáta strictetia se va esecutá si legea silvanala, care intra in putere in Juniu a. c., avendu ea cualificatiunea se aduca statului venitii si póte multi-sioru venitii, dupacum i voru corespunde séu o voru calca-o mai multu séu mai puéciu proprietarii si prevaricantii de padure. Cum aratai si in Nr. 11 si 12 ai acestui diariu, padurile s'a devastatu si se devastéza si acuma intr'unu modu de totu neconsciintiosu si petulantu, fara respectu si fara considerare la tristele urmari pentru venitoriu.

Atátu pedurile private, catu si cele comunale, fundationale etc. se afla tóte, séu mai tóte intr'o stare neregulata si anormala.

Nicairea, si mai alesu cu privire la padurile comunale, nu se afla movilele de lipsa, care au se separeze padurea atátu de cátra comunele vecine, câtu si de cátra privatii comunei proprietara. Prin urmare suprafacia actuala factica inca este neresolvata. Standu lucrulu astfelu, de planuri de exploatare, de personalu silvanalu in numeru de ajunsu si cu cualificatiunea receruta se nici nu mai vorbimu.

Acést'a desolata si destramata stare de lucruri o voru plati-o póte mai scumpu romanii proprietarii de padure. Sasi n'au ce se teme asia multu, padurile loru fiindu cu multu mai cáutate, mai grijite si mai crutiare, decâtu ale nóstre si avendu ei, afara de acestea, si barbati tehnici aplicati, de-si nu de ajunsu, dér' totusi proportionalminte in numeru cu multu mai mare. Ei se voru ajutá si se voru intoemi, si péna la intrarea acestei legi in vigóre, asia, cá momentul ce nu-i afle nepregatiti. — Se ne desteptamu dér' si noi macaru acum in ór'a a 11, cáci altcum rigurositatea acestei legi are se apese greu pe umerulu nostru. Éca ce pedepse ne astépta: Inse, cá se fimu scurti, nefindu aici neci loculu nici scopulu a tractá despre intregu cuprinsulu legii acesteia — care dealtmintrelea exista deja si in teestu romanescu — ne vomu ocupá numai de §§., cari tractéza despre pedepsele aplicande faéia de cei ce nu voru poté séu nu voru starui a satisface la tempu prescrielor ei, séu o voru calcá cu séu fara voi'a loru, din sciintia séu din nesciintia: Se trecemu dér' peste §§-ii d'antai si se ne oprimu la § 47, capu IV. unde se tractéza de s p r e p r e v a r i c a t i u n i l e c o -

mise de posesori însusi in padurile loru proprie.

1. Platesce o pedépsa de 100—400 fl. la jugheru celu ce lazuiésce séu sterpesce padurea altóre pe petrisiuri in déluri inalte, pe platourile muntiloru séu pe verfurile si cóstele déluriloru, pe rípele si cóborisiurile déluriloru, avendu padurea aici se servésca dreptu impedeare contra surparii déluriloru, lavinelor de pétra si de zapada, a rupturiloru de apa séu dreptu scutu pentru productivitatea locuriloru situate mai la vale séu pentru siguritatea drumuriloru de comunicatiune publica, séu contra viforeloru stricacióse séu contra estinderii nésipului sburatoriu.

Pentru lazuirea unui jugheru de padure de pe teritorie, a carora pamentu nu e cualificatu in continuu pentru alte culturi economice (agru, fénatiu, gradina, via etc.) are se se solvésca 50—300 fl. 3. Totu atáta amenda platescu si aceia, cari pe teritoriile de padure de aperiare (scutire) insirata sub 1 facu steparii (Bahlschläge, taierea arboriloru dintr'olalta, se nu mai remana nimica.)

In intielesulu § 48 platescu 10—100 fl. aceia, cari in terminu de celu multu 6 ani de provocare nu voru fi plantatu padure nóua in locul celei lazuite séu devastate de pe teritoriile memorate sub 1 (avisu acelor'a, cari lazuiésce numai, cá se lazuiésca!) Dupa §. 49 posesori de padure cu o aria péna la 500 jughere de mare platescu o amenda de 100—300 fl., ér' aceia, a caroru padure trece peste 500 jughere, o amenda de 300—1000 fl., déca nu voru asterne planurile de economisarea padurei in terminulu prescriu de 5 ani dela publicarea acestei legi, séu (§ 50) ne aplicandu personalu silvanale de ajunsu in intielesulu planului de economisare. Pentru padurile comunale si iurisdictionale ministrulu póte dispune inse si unu terminu mai scurtu de 5 ani (avisu comunelor romane), cáci totu dupa acestu § se va repeti pedéps'a de mai susu, la casu de intardié séu intrelasare, la fiecare patrariu de anu.

Conformu § 51, scotiendu cineva trunchi, radacini, pasiunandu séu stringédu asternutu in platourile enumerate sub 1 §. 47, séu esindu óreca persóna silvanale din oficiu si nefacédu posesorele aratare despre acést'a la locurile competente, se va pedepsi cu 5—25 fl., ér' in casu de repetire si cu glóba péna la 100 fl. Cine taie mai multe lemne decâtu suntu prevediute in planulu de economisare se va pedepsi cu o amenda, pe atátu de mare câtu face $\frac{1}{4}$ parte din pretiulu lemneloru taiate mai multu, eventualminte si cu o amenda egala cu pretiulu intregu alu acestoru lemne (§ 52).

Fiecare abatere dela planulu de economisare se va pedepsi cu 25—500 fl. in casu de repetire cu-o glóba péna la 1000 fl. (§ 53.)

Prevaricantele condamnate are se platésca spesele processuale (§ 56). — Avisu posesoriloru de padure. Le asiu dori, se nu se convinga pretardiu, dupa ce voru fi patit'o, despre realitatea acestoru §§-i, cá nu potu face cu padurile ceea ce le place, cum merge tréb'a acuma.

Cine fura din paduri arbori séu lemne, taiate dér' neprelucrate inca spre vindere séu spre altu scopu, va avé se restitue pretiulu lemneloru si dreptu despagubire inca $\frac{1}{4}$ parte a acestui pretiu, afara de acést'a inca o pedépsa egala cu aceste 2 sume (§ 90).

Platesce pretiulu lemneloru furate si dreptu desdaunare inca pe atata, pe langa alta pedépsa egala cu aceste 2 sume :

1. celu ce fura arborii lasati de sementia séu arbori mai teneri de 10 ani;

2. celu ce fura dintr'o padure rarita arbori mai multi séu dintr'o padure incheiata atatia, in câtu se remana spatiu golu in padure;

c) celu ce taie si fura trupini lasate spre a garea pamentului productivu, séu spre germinare (incoltire), séu celu ce scotiendu trupini nu impiedica gaur'a sapata spre acestu scopu (§ 91).

Pentru furtulu de crengé platescu culpabilulu odata pretiulu loru si dreptu desdaunare inca pe jumetate, mai dejudecandu-se totodata la o amenda egala cu aceste 2 sume. Despicandu séu facédu cineva scórti'a unui arbore va avé se platésca pretiulu arborelui si alu scórtiei, ear' afara de acést'a inca pe atáta. (§92.) —

Cine fura arbori, crengi, séu trupini uscate ori rupte de elemente, va plati pretiulu obiectului furat si dreptu pedépsa inca pe atáta. (§ 93.) — Furandu cineva scórti'a unui arbore uscatu séu care e despícatu dejá are se platésca pretiulu scórtiei pe langa o pedépsa egala cu acestu pretiu. —

Pentru frunzie verdi séu uscate séu pentru muschiu
are se se platésca odata preiulu loru si dreptu
desdaunare inca pe atata, pe langa o alta pedépsa
egala cu acestu pretiu. (§ 94.) — Totu cam asia
merge si cu furtulu de gogósie, ghinde, jiru, se-
mentia de arbori, póme pãduretie, bureti, putregaiu,
pamentu, lutu, turfa, radacini, pagiste, varu, érba
etc. (§ 95) apoi resina, terebintina, sucu de mes-
lécanu si de artiariu. (§ 97.)

(Va urmá.)

Indolu, 25 Februaru 1880.

Domnule Redactoru! In tractulu Indolului con-
formu ordin. protop. 25 Dec. 1879 s'a pusu in
circulatiune una subscriptiune de contribuii bine-
vole, cari amesuratu starea materiale a poporului
pe lènga multe greutati si lipse, ce are a-le su-
portá, redicandu-se preotii tractuali la culmea mis-
eriei loru, in presentu au incursu: dela Indolu
2 fl. 20 cr., Magura 1 fl. 60 cr., Schiopi 4 fl.
70 cr., Siutu 2 fl. 14 cr., P. Sacraiu 2 fl. 40
cr., Lit'a 2 fl. 46 cr., Hasidate 5 fl. 5 cr., Ra-
chisiu 5 fl. 45 cr., Beliór'a 1 fl. 20 cr., Salici'a
3 fl. 59 cr., Sacelu 5 fl., Baisiór'a 4 fl. 20 cr.,
Sagagia 7 fl. 4 cr., Hasimasiu 3 fl. 50 cr., cu
totalu 50 fl. 53 cr.; din care suma 13 fl. Ve
transpunu in folosulu fratiloru nostri inundati prin
apa, 14 fl. cu datulu de astadi tramitu la Blasiu intru
sporirea fondului Reuniunei bisericesci archidiece-
sane intemeiatu la anulu 1873 prin prea bunulu
nostru Metropolitu Dr. Ioanu Vancea de Butés'a
pentru ajutorarea bisericeloru misere, care institu-
tiune marétia din nepasarea Clerului subalternu nu
a facutu progressu imbucuratoriu. — Restulu se
dá la oficiulu protopopescu, care se va intrebuintá
pe altu scopu filantropicu, cumu vá decide Sino-
dulu Eparchialu. — Contribuii binevole se mai
astépta dela Silvasiu, Surducu, Bicalatu, Jar'a, Ca-
cov'a, Muntele Baisiórei, Pocég'a, Salci'a.

Frații Preoti din Archidieceasa, cari vestescu car-
itate si iubirea deapropelui de pre Amvonu, cumu
se vede, nu emuléza in colectarea ofrandeloru cari-
tative intru ajutorarea fratiloru nostri pieritori de
timp, si in lips'a diareloru nu au cunoscintia des-
pre energi'a, ce desvólta membrii comitetului din
Blasiu intru colectarea ofrandeloru caritative.
Nu vreu a dascalí Preotimea, cá cu multu sum-
ai puginu inse cei neglijenti si nepasatori ar'
meritá se fia dati spre judecat'a opiniunei publice
si in partea Maritului Ordinariatu aspru monitati:
cá se se tradiésca din somnulu trandaveniei 'mi-
stic de datorintia, de drépta catechisatiune, a le
apone inainte din cuventu in cuventu versulu eru-
ditiului protopopu Iustinu Popfiu, in care cu pro-
funda eruditiune si zelu nationalu descrie, cá cumu
trebuie se fia preotulu romanu:

Pasiesce inainte in statulu luminatu,
La care Provedinti'a divina te-a chiamatu;
Amórea, consciinti'a si mintea sanetósá,
Se-ti fia calezuri in calea ta spinósá!

Cumu ilder'a se 'naltia susu cátra blandulu sóre,
Cumu vulturulu s' aventa susu pre aripi usióre;
Asia se se redice si teneru peptulu teu
Adese 'n ruga pia la santulu Dumnedieu!

Credintia t'a cea drépta cu fapte se-o intaresci,
Cu nobile esemple cá stea se stralucesci;
Lucreza cá Apostolu fora de incetare
Spre buna fericire si sporiulu turmei tale

Cumu cedrulu tinde 'nlaturi a s'a coróna lata
Intindeti si tu mán'a cea binecuventata,
Scutindu pe cei, ce suferu de sórte prigoniți,
Nutrindu pe cei ce striga de fóme necajiti;

Ma se nu uiti vr'odata: cá esti preotu romanu,
Nepotulu unui Romulu si alu marelui Stefanu!
Destépta 'n fiii gintei romane sentimente,
Se 'mbracisie natiunea cu zelu si amoru ferbinte,
Si se precépa odata, cá fora de unire,
In veci nu vomu ajunge la vechi'a stralucire;

Romana a fostu mam'a, ce 'n brație te-a portatu
Oh fi dér' pèna la mórte romanu adevératu!

Din timpurile vechie romanului preutu,
Atotu potinti'a santa unu dreptu i-a retienutu:
Se fia aperiatorulu natiunei persecuate,
Se fia avocatulu dreptatiei apesate!

'Nainte dér' 'nainte cu anim'a romana
Prea sant'a dreptate si gintea candu te chiama!
Cei cari pentru dreptulu natiunei se jertfescu
In dulce suvenire eternu vietuescu.

'Mi e cunoscutu prea bine, cá 'n mandra calea t'a!
Ave-vei cu Caribde si Scile a te lupta,
Dusmanii gintei nóstre, deprinsi bine 'ncabale
Voru se invenineze si cursulu vietiei t'ale;

Dér' tu se nu te sparii! ci mergi numai 'nainte,
Cáci aurulu se probéza in foculu cela ferbinte.
Si cel'a, care fuge de umbr'a de dusmanu,
Nu-i demnu se se numésca nepotulu lui Traianu!

Iubesce totu poporulu creatu de Dumnedieu,
Dér' celu mai scumpu se-ti fia strabunu poporulu teu;
Devis'a-ti fia dupla; prea sant'a religiune,
Si 'ntaiu dupa acést'a prea scumpa 'ta natiune!

Natiunea, religiunea: suntu doue vechi odóre,
Dreptu cari de multu Romanulu se lupta cu ardóre!
Mergi dér' si tu in lupta: Preotu romanu a fi,
Ce 'nsemna alta, decâtu in lupta a trai!

Despre acestu venerandu protopopu se póte dice,
cá e eruditu nu precumu a disu Pariutele Pasc'a
despre Mihalca, care a demonstratu in contr'a na-
tiunei prin faimós'a adresa, ce esprimá multumita
ministeriului pentru introducerea limbéi maghiare,
cá studiu obligatoriu in scólele confessionale, si
care mergendu la Orade'a-mare a felicitatu pe nou-
numitul Episcopu alu Gherlei in limb'a maghiara,
Episcopulu inca aflandu de consultu a-i respunde,
in limb'a maghiara. — Astutii de renegati din Satu-
mare, fiindu atenti la cele ce s'au intemplatu intre
ómenii cei mari, éca acumu cá nisce monstree hidosi
redicéandu-si capetele indrasnescu fácia cu Ordinari-
atulu din Gherl'a a pretinde, cá din biseric'a ro-
manésca de Satu-Mare se alunge limb'a romanésca
inlocuindu-o cu cea maghiara. In obiectulu acestu
hidosu Episcopulu din Gherl'a cu Consiliarii sei
sunt datori a face aceea, ce ar' face superinten-
dentele reformatu din Clusiu si din Sibiu, déca
Ungurii din satu Blasiu si Schiái din Cergaulu
mare si micu ar' indrasni a cere, cá limb'a ma-
ghiará si sasésca se se alunge din bisericéle
si din scólele confessionale si nationale si
se se introduca limb'a romana. — Parinte Pasc'al
Nu-i mare sciintia a scrie articlii aperiatori precumu
a fostu articlulu D-tale, ce a aparutu in „Gazet'a
Trans.“, cáci prin astfelu de articlii nu ai con-
tribuitu nimicu pentru a refrange inaintea opini-
unei publice articlulu Selagianului anonim, inse e
mare sciintia a propune studiele teologice asia, cá
din clerulu teneru cu timpu se devina astufeliu de
preoti, precumu descrie Iustinu Popfiu pe Preotulu
romanu!

Petru Ales. Vlása.
V.-protopopu

Pentru Romanli inundati din Transilvani'a si Ungari'a.

D-lu v.-protopopu Petru Ales. Vlása s'a
din Indolu ne tramite 14 fl. v. a. cá resul-
tatu alu unei colecte a preotiloru din tractulu (cer-
culu) protopopiatului seu.

D-lu Ioanu Dusoiu, membru alu co-
mitetului ne mai tramite 40 fl. v. a. cu urma-
tórea

Listá Nr. 12. Schönauer Spinneriei, Vien'a
20 fl.; Ignatz Eisler Vien'a 5 fl.; N. Hoffa
Frankfurt a. M. 10 fl.; Reinach & Cmp. Mainz
5 fl. Sum'a totala 40 fl. v. a.

Pèna acuma au incursu la Redactiunea „Ga-
zetei Transilvaniei“ in totalu 1501 fl. 64 cr.,
franci 9852 30 cent. si 100 mârce germane.

(Va urmá.)

Balulu romanu din Budapest'a.

Budapest'a 25 Februaru 1880.

Balulu romanescu, ce s'a arangiatu eri séra in
salónele splendide din Hótelulu „Europa“, a suc-
cessu cátu se póte mai bine, a intrecutu chiaru si
petrecerea din anulu trecut, ce s'a datu in „Hun-
gari'a.“ Diu'a de 24 Febr. érá o dí senina, care
prevestea, cá sér'a va fi si mai senina pentru toti,
cáti voru luá parte la balulu tinerimej romane.
Pe la órele 9 sér'a in sal'a cea mare de jocu unu
publicu numerosu si elegantu din clasele cele mai
distinse ale societati romane si maghiare din capi-
tala, asteptá sosirea patronesseloru. Patronessele
romane Dómnele Puscariu si Gallu, fiindu
primate de intregu comitetulu la trepte, au sositu
la 9^{1/2} óre, si dupa ce au primitu buchetele de
flori loru oferite au fostu conduse in sala de DD.
I. Vulcanu si G. Serbu; la intrare music'a mili-
tara a reg. Kussevich a intonatu „Marsiu lu
lui Mihaiu“. Patronessele straine comtes'a
Catinca Andrásy si comtes'a Teleky
au sositu inainte de 10 óre, fiindu primite de in-
tregu comitetulu la trepte, dupa primirea buchete-
loru fusera conduse de dd. Iosifu Vulcanu si G.
Serbu in logea loru destinata. La intrare music'a

(tiganesca) a lui Patikárus a cântatu „Marsiulu lui
Racoltia.“

La 10 óre precisu s'a inceputu dansulu cu
„Ardeleana“, diu deputatu G. Serbu cu
dsiór'a comtes'a Elen'a Andrásy, si A. Duma cu
dsiór'a comtes'sa Teleky, incependu sirulu parechi-
loru cari s'au inmultitu pèna la numărulu 80. In
cea mai esemplara ordine, dér' cu vivacitate si viu
interesu s'a urmatu ordinea de dansu urmatoarea:
I. Inanite de pauza. 1. Ardeleana. Csárdas.
2. Valse. 3. Quadrille I. 4. Polca tremblana.
5. Romana. 6. Polca-Mazur. 7. Quadrille II.
8. Csárdas. 9. Batuta si Calusierii.
II. Dupa pauza: 1. Ardeleana. Csárdas.
2. Quadrille III. 3. Cotillon. 4. Polca-Mazur.
5. Roman'a II. 6. Polca français. 7. Galoppe.
„Ardeleana“ a fostu dansata de 40 parechi
si privita cu multu interesu de societatea straina.
Calusierii inainte pauzei au seceratu aplausa
indelungate si repetite.

Dintre notabilitati am vediatu pe comit. Iuliu
Andrásy cu fiulu seu, comitele Bethlen, br. Edels-
heim cu soția, br. Fejerváry, br. Jukey cu soția
si fíca, comit. Stef. Károlyi, Dr. Herich, Mocioni
George, Alexandru si Eugenu, Alesandru Romanu,
George Popu, Dr. Iosifu Gallu, cav. de Puscariu,
Sig. Popu, Ales. Popu, G. Sierbanu (din Chichiada)
I. Petroviciu (din Nadlacu), Bas. Jurca, capitánu
Vornica cu soci'a si fíca, Iosifu Vulcanu cu soția.
Inalt'a aristocratia a fostu bine representata; si
precumu am observatu s'a simtitu fórté bine in so-
cietatea romaniloru la acést'a petrecere romanésca.

Despre dómnele si d-siórele, cari a infrumose-
tiatu colónele de dansu veti ceti list'a in „Famili'a“.

Se intielege de sine, cá acést'a serata facendu
epoca in viet'a nóstra sociala romana de aici, nu
va fi uitata niciodata de aceia, cari au avutu fer-
cirea a participá. Candu faptele vorbescu, ar' fi
superfluu a aduce laude comitetului arangiatoriu.
Onórea inse este si va remané a junimei. . .

I. D.

Estragemu dintr'o alta corespondintia, ce amu
primit'o dela Budapest'a, cu dat'a 29 Febr.
n. 1880 urmatórele:

Correspondentulu constata mai antaiu, cá silin-
tiele comitetului arangiatoriu, — a caruia presie-
dinte a fostu d. Iosifu Vulcanu, dirigente de-
putatulu Georgiu Serbu, ear' vice-presiedinte
Dr. Augustinu Dumitreanu — au fostu in-
coronate de succesulu celu mai stralucitu si adauge:
„O recunoscú acést'a chiaru si foile cele mai de
frunte maghiare de aici, pe cari portarea junimei
romane le-a pusu in uimire. Redactorele dela
„Egyetértés“ a scrisu in dimineati'a urmatóre:
„Adi nópte érá p'aci se devinu si eu Romanu.“ —
Dupa acést'a vorbesce despre patronulu si patro-
nessele balului, apoi despre primirea celoru din
urma din partea comitetului, despre spectacolulu
frumosu celu oferea joculu „Ardelean'a“, cu care
s'a inceputu program'a dantiuriloru, despre publiculu
alesu si elegantu, ce a luat parte la acestu dantiu
romanescu s. a. apoi continua asia:

„Inainte de pauza au pasitu in sala cu mar-
siulu lui Mihaiu, intre aplausele cele mai viue, 14
teneri romani cu vetafulu Drnd. Absolonu Todea
in frunte imbracati in costume nationale, cari au
jocatu cu o mare desteritate „Betut'a“ si joculu
istoricu alu „Calusiariloru.“ — Dupa recreare s'a in-
ceputu sirulu jocuriloru in modu si mai animatu
érasu cu „Ardelean'a“, jocandu cu acést'a ocaziune
comtes'a Ales. Teleky in frunte. „Ardelean'a“ o-
cum'a fú jocata cu atát'a vioiciune, incátu a trebu-
itu se se repetiésca mai de multe ori. Strainii si
toti cei de fácia au fostu incantati de acestu jocu
mai multu inse de celu eroicu alu „Calusiariloru.“ Au
urmatu apoi conformu programei celelalte jocuri,
intre cari au fostu „Roman'a“ si „Cotillon“-ulu
frumosu arangiate. Balulu s'a terminatu dimineti'a
dupa 5 óre cu „Roman'a“, care fú jocata cu o
viua placere, cu atát'a mai vértosu, cu cátu partea
cea mai mare a dameloru remase pèna la fine. Pe
óspetii maghiari i-a mai animatu impregiurarea,
cá si ciardasiulu s'a jocatu de mai multe ori. . .“

„Dupa departarea dameloru si a celoru mai multi
óspeti straini, junimea romana se asiedia la unu
banchetu cu bine meritatulu deputatu Georgiu
Popu in frunte, care cu acést'a ocaziune a rost-
titu unu toastu caldurosu, esprimandu-si bucuri'a,
cá la acestu balu a potutu se petróca peste asteptare
asia, precumu i cade bine animei sale, adeca: rom-
anesce; — in urma a felicitatu junimea ro-
mane pentru frumosulu resultat dobénditu. Junii
romani numai dupa 7 óre dimineti'a au parasitu

loculu petrecerei, ducându fiecare cu sine cea mai placuta suvenir!

Unu luera inse nu m'a indestulitu. Desi trebuie se marturisescu, că „Roman'a“ cu ocaziunea acestui balu a fostu jocata cu multa desteritate chiaru si de straini, ceea ce in parte se datoréza desterului arangiatoriu Dr. A. Dumitreanu, — totusi din punctu de vedere esteticu nu me potu impacá cu complimentele, ce s'au facutu in decursulu jocului. Complimentele nu se unescu cu spiritulu jocului „Roman'a“. Acést'a o dicu si altii. In jocurile Romanilor nu esistu complimente si „Roman'a“ fiindu compusa numai din jocurile romane complimentele nu potu, decâtu se-i detraga din frumseti'a si vivacitatea ei si se-i detraga din caracterulu ei romanescu. „Pasii de mândria“ precumu a disu unu distinsu barbatu de litere din Clusiu — trebuie intrebuintati in loculu complimenteloru! Apoi nu „Rondeau!“ ci „Hor'a!“ trebuie disu romanesce.

Mai am inca de observatu cu acésta ocaziune relativu la diuaristic'a maghiara, doue lucruri, pe cari nu le potu retacé, si anume: Pentru ce nu scriu foile maghiare cuventulu „Calusierii“ cumu se cade? De ce facu din elu „Calugieri“, „Kalisera“, ba inca si „Kaluger“? Curiósa nomenclatura! Apoi déca nu le place a-lu serie, precumu a fostu scrisu in programa, atunci de câtu se-lu schimonoséca mai bine-i dica: „romániovagtáncz“. — Ér' ce privesce cealalta parte, aceea este reflexulu opiniunei diuaristice maghiare esprimate cu ocaziunea acestui balu. Multe diuare maghiare dintre cele mai insemnate de aici s'au ocupatu cu acestu frumosu balu romanescu in frunte cu „Pesti Napló“ si tóte au fostu de minune indestulite si iucantate de rezultatulu acestui balu, insirandu-lu intre cele mai frumóse baluri de elita de aici, inse nu s'au potutu retiené se nu faca reflexiuni si la politica, dicédu in diminéti'a balului: „Adi nópte romanii si ungerii si-au petrecutu unii cu altii in „Europ'a“ cu cea mai viua placere; de ar' fi romanii asia de pacinici si pe calea politica, cá si pe cea sociale atunci ar' fi ferice de acésta patria!“ Ear' „Fóvárosi Lapok“ incheia articulu seu specialu despre balulu romanu cu urmatórele cuvinte: „Unele baluri nationali, cá aceste inca sunt chiamate, cá cu invoire fratiésca si cavalérésca se nimicésca instrinarea intre popóre, care a produs'o turburari agitatoriloru egoistici. Se nu lasámu a se estinde aceste turburari, se le calcámu in pecióre cu joculu viou (sic!) si se aretámu, cá noi traimu la olalta frumosu si ferice nu numai in „Europ'a“ ci si in „Ungari'a.“*

Asiu crede, cá asemeni petreceri sociale cá balulu din cestiune nu trebuie aduse in legatura asia de strinsa cu politic'a. Apoi in cele diu urma aceste reflexiuni nu au nici-o basa, de óre-ce ele sunt numai nesce apucaturi sirete, nesce impunsaturi, pe cari noi le-amu poté indreptá cu mai mare indreptatire contra celoru, cari voiescu a face si din acést'a petrecere capitalu politicu...

G—U I.

„Famili'a“ publica urmatórea lista a dómnelor si a domnióreloru, cari au luat parte la acestu balu:

„Se incercamu a compune o lista a persóneloru mai insemnate, cari luara parte la acést'a petrecere! Patronessele: contess'a Catinca Andrásy (robe de metasa négra cu dantele albe, tali'a preserata cu brilante, pe capu diadema pompósa de brilante), flica-sa contess'a Elena (robe de metasa rosa palida, cu flori); contess'a Teleky (robe de catifea négra cu dantele albe, pe capu diademá de brilante,) flica-sa contess'a Margareta (robe de tull albu cu decoratiune de metasa veneta si flori); dn'a Constantia de Puscariu, (robe de metasa veneta cu flori juvaere de brilante); dn'a Catarina Gallu (robe de metasa rosa palida cu catifea bordeau si flori, pe capu unu buchetu admirabilu de brilante.) Din giurulu patronesseloru: barones'a Edelsheim-Gyulay (robe de atlasu galbenu palidu cu ghirlande de flori,) barones'a Geza Fejérváry (metasa négra), contess'a Aladár Andrásy, contess'a Victoru Károlyi (rosa palida cu brodaria grandiósa,) contess'a Ladislau Szapáry, barones'a Inkey, contess'a Emanuil Andrásy, Elena Mocioni (catifea négra) si flica sa dsiór'a Livia mirés'a contelui Andreiu Bethlen (faille albu cu ilusion albu si cu flori bordeau,) dsiór'a barones'a Elena Popu (tarlatan venetu cu atlasu venetu,) baronesele surori de Inkey, contess'a Vilemina Zichy, contess'a Dessewffy nasc. cont. Palma Károlyi, contess'a Fridericu Wenckheim, barones'a Bela Aczél (romana).

*) Alusiune la otelurile de aici „Europ'a“ si „Hungari'a“, pentru-cá comitetulu arangiatoriu netienendu destulu de spatiosu otelulu „Hungaria“ a decisu a se dá balulu in otelulu „Europ'a“.

Dintre stimabilele gardes-des-dames insemnamu pe: dn'a Catarina Bonciu din Aradu, dn'a Vornica din Buda, dn'a Duma-Mindszenty, dn'a Bogdanu din Banat-Comlosiu, dn'a Gödl aseme de acolo dn'a Nasluthatiu din Buda, dn'a Sigismund Popu, dn'a Ioanovicu, dn'a Röck, dn'a Merkle din Tolna, dn'a Zavatovschi, dn'a Füzesséry, dn'a Sempel.

Eata câteva flori si din cunun'a amabileloru dantiátore: dn'a Leontina Romanu (atlasu venesu cu dantele si ghirlande de flori,) dn'a Silvia Cimponeriu (grosgrain albu cu gazu albu stropitu cu auru,) dn'a Aureli'a Vulcanu (brocatu si atlasu ivoir cu dantele si ghirlande de flori,) dn'a Fatime Lukács (grosgrain albu cu ilusion si flori,) dn'a dr. Carol Herich (metasa rosa cu brocat,) dn'a Lilla Bulyovszky (atlasu rosa,) dn'a Schwikker (cashmir rosa cu atlasu de aceeași colóre,) si flica s'a dsiór'a Hilda (cashmiru albu cu ghirlande brodate,) dsiór'a Anna Bonciu din Aradu (atlasu rosa cu flori,) dsiór'a Aurelia Vornica (venetu deschisu cu flori,) dsiór'a Catinca Puscariu (cashmiru albu cu brocatu si flori,) dsiór'a Silvia Bogdanu din Banat-Comlosiu (ros'a palida cu flori,) dsiór'a Silvia Popu (atlasu rosa,) dsiórele Bella Merkle din Tolma, Elena Füzesséry (ilusion albu,) Elena Reök, Otilia si Maria Mátyásy, Marióra Tassy, Etela Egan, Adela Zavadovsky, Sempel, Dinnyés, Naszluhátz, surorile Gödl din Banat-Comlosiu, Lucretia Loy, Susana Polgár, Anna Micsiciu dn'a Cergedi si altele multe. . . .

Diverse.

[Cum ualérga maghiarii dupa posturi.] Ni se scrie dela Dev'a din Transilvani'a: „Acuma potemu dice, cá mai lesne va intrá funi'a corabiei in urechile acului, de câtu se mai capete unu Romanu vreo functiune de statu in Ungari'a, cáci la ori si ce postu vacantu sunt concurenti cu sutele. In specialu voiu aduce unu esemplu in orasiulu nostru: La spitalulu comitatulu Uniadórei in Dev'a a devenitu prin mórtea directorelui spitalulu loculu lui vacantu, si ce cugetati, cáti concurenti s'au insinuat? 40 si intre acesti'a sunt multi si „Meltoságos“ (adeca de cei cari erau titulati cu „Mari'a S'a“) si mai toti ceilalti „Tekintetes“. Acuma me pricepu, cumu de fostii nemesi (nobili) bogati din tier'a Hatiegului se tragu la centru in orasielulu Dev'a, cá albin'a la miere, cá se capete câte unu osu de rosu. Asia le trebuie acestoru dni maghiari, dedati a capeté tóte de-a gata, déca nu s'au potutu sustiené la inaintimea de Meltoságos si Tekintetes, se servésca acuma pe plata, numai de ar' aduce cu sine in posturile ce le ocupa si aptitudinea necesara (!)“

[Comisiunile de superarbitriu] O circulara a ministeriului honvediloru incunosciétiéza pe iurisdicțiuni despre aceea, cá comisiunile de superarbitriu permanente organizate in orasiile mai josu enumerate se voru intruni in anulu curentu la 3 Ianuariu, si la 3 Februaru, la 3 Martiu, 1 si 2 Aprile, la 3 si 4 Maiu, la 1 si 2 Iuniu si la 2 Iuliu, la 2 si 3 Augustu, la 1 Septembrie, la 6 si 7 precumu si la 20 si 21 Octobre, si in fine la 1 Novembre si 1 Decembre. Ministrulu a numitu de presiedinti ai acestoru comisiuni: In Clusiu: pe comitele Coloman Eszterházy, comite supremu alu comitatulu Clusiu; in Alb'a Juli'a: pe Mihailu Elekes (locuiesce in Maros-Ludosiu la Czintos); in Sibiiu pe Fridericu Wächter, comite supremu alu comitatulu Sibiiu si in Brasiovu pe Juliu de Szentiványi, comite supremu alu comitatulu Brasiovu.

[Balu de binefacere.] Vineri 22 Februaru v. 1880 se va dá in folosulu tieraniloru románi lipsiti de hrana séu inundati sub inaltulu patronagiulu alu Mariei Sale Regale Dómei Elisabet'a unu balu de binefacere. Inceputulu la 9 óre sér'a. Toalet'a de rigóre va fi; Pentru dómne: costumu nationalu séu toaleta de balu; Pentru domni: Toaleta de balu. Pretiulu locuriloru: Intrarea 5 franci; Loj'a I 50 fr., Loj'a II 50 fr., Loj'a III 25 fr. Bilete se potu luá dela dn'a Pia I. Bratianu, 56 strada Coltiei si dela cass'a teatrului.

[Tunelulu St. Gotthard.] Dupa cumu se anuntia din Geneva tunelulu St. Gotthard a fostu strapunsu cu deseversire in 29 Febr. n. la amédiu. Acestu tunelu va fi celu mai mare dintre tóte. Este de 14.920 metre de lungu, asiadéra cu vreo 2700 metre mai lungu decâtu tunelulu dela Mont-Cenis. Acestu tunelu uriasiu va fi abia in doi ani cu totulu gat'a, in 1882 va fi datu circulatiunei. Elveti'a, pe care o va costá construirea acestui tunelu 50 milióne franci va trage unu mare folosu din elu pentru comerçulu seu.

[Unu omu cu capu tare,] dér' cu mintea slaba a facutu prinsórea, cá béndu o óca de vinu si o jumetate de rachiu va poté sparge, cu capulu seu, — asia e de tare — o suta de nuci. Prinsórea e primita de aceea, caró'a li se propune, licuidele si fructele cerute sunt aduse, ear' omulu nostru béndu licuidele, incepe smintita'i operatiune. Nucile, pe réndu, sunt puse la marginea mesei, in façiá celui ce a facutu prinsórea si acest'a lovindu-le cu fruntea, sparge in adeveru vreo 40 si mai bine. Fruntea i se umflase, si din pelea plesnita si veneta sangele tisnesce, inse omulu nostru merge inaiute, asia péna la a 50-a, candu, ne mai putédu resistá dureriloru, se oprí. Dusu acasa, sórele dilei viitóre l'a gasitu fara viétia. Pe fruntea cadavrului seu erá unu cucuiu colossalu si negru, ear' camaradii din ajun viindu se'lu véda negresitu cá s'au potutu convinge, cá a minte si mai pucina de câtu nenorocitulu cu capulu tare, a s'au departatu cu suffetele incarcate de o amara mustrare de consciintia. Celu ce a facutu prinsórea si cei ce au primit'o sunt romani, — nu anglesi, — meseriasi zidari ear' ridicul'a si tragic'a scena s'a petrecutu pe sioséu'a Bonaparte. (B. P.)

Brasiovu, 29/2 1880.

Domnule Redactoru! Ve rogu binevoiti a inserá in diuarulu D-vóstre urmatórele observatiuni dela unu amicu alu scólei si in specie alu invetiamentulu elementaru. Este in adeveru unu semnu fórté imbucuratoriulu, cá in fine si invetiatorii nostri au inceputu a tiené contu de progresulu, cá face invetiamentulu primaru in statele cele mai civilizate si au inceputu a aplicá si in scólele nóstre elementare metodele care s'au doveditu prin sciintia si prin practica cá mai bune si mai rationale.

Tocmai acuma mi-a venitu in mana si partea a dómnoru din „Aritmetica“ braviloru invetiatori Dometiu Dogariu si Ioanu Dariu si am observatu cu cea mai viua satisfactiune, cá numitii invetiatori au tienutu contu strictu de principiulu instructiunei intuitive, care dupa principiile cele mai noue pedagogice forméza partea fundamentala invetiamentulu elementaru; cá au observatu cu tóta îngergirea gradulu de desvoltare intelectuala alu eleviloru si in fine cá au acomodatut' esemplele dupa impregiurariile sociale si economice ale poporulu nostru. — Scurtu, nu am destul' cuvinte, prin care se recomandu invetiatoriloru nostri acestu manualu eminentu.

Consistórele nóstre scolare inca ar' trebui se se ocupu mai cu dinadinsulu de instructiunea elementara, care es bas'a societatii, se incuragieze si se spriginésca cu premiulu si prin recomandatiuni, pe cei ce isi aducu tributulu seu altarulu instructiunei publice. — Primiti s. c. l.

Dr. Vasile Glodariu, prof. gimn.

Sciri ultime.

Londona, 18 Februaru. — „Times“, revindu despre numirea Principelui de Hohenlohe in postulu de secretaru de statu la ministeriulu afaceriloru straine, dice, cá vechiulu ambasadoru dela Parisu va scí se arate la Berlinu, care este acuma adeverat'a atitudine a Françiei, a carei politica merita respectulu Europei. Déca Germani'a ar' trage se lucreze cumu a lucratu Françia in 1870, Angli'a s'ar pune aláturi cu acést'a din urma puterea.

Acelasi diaru anuncia cá in urm'a procederiloru Portiei, Greci'a a hotaritu se rupa negotiarile si a adreseze o circulara Puteriloru semnatare ale tratatulu din Berlinu pentru a invocá mediulocuriloru.

Aritmetica. Esercitii practice cu numere dela 1—100 pentru incepetorii din anulul alu doilea, de D. Dogariu si I. Dariu. Pretiulu 25 cr. locu Brasiovu.

Partea a doua, cu numerii dela 1—1000 pentru incepetorii din anulul alu tertiu lea. Pretiulu 25 cr. loco Brasiovu.

1—1

Librari'a Romana:

I. C. Tacitu, Brasiovu.

La numerulu acest'a se alatura unu catalogu de plati si sementie a lui Francisu Tauffer din Clusiu.

Cursulu la burs'a de Viena din 2 Martiu st. n. 1880.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	70.70	Oblig. rurali ungare . . .	90.-
5% Rent'a-argintu (impromutu nationalu) . . .	71.70	„ „ Banat-Timis . . .	88.75
Losurile din 1860 . . .	128.25	„ „ transilvana . . .	88.75
Actiunilebanței nation . . .	834.—	„ „ croato-slav . . .	92.25
„ instit. de creditu . . .	300.75	Argintulu in maifuri . . .	—
Londr'a. 3 luni . . .	118.10	Galbini imperatesci . . .	5.50
		Napoleond'ori . . .	9.44
		Marci 100 imp. germ. . .	58.-

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiu Henriu.